

Seat No.	
-------------	--

**Fourth Year of the Five Year Law Course (Semester-VIII)
Second Year of the Three Year Law Course (Semester-IV) (CBCS)
Examination, January - 2023
BANKING AND INSURANCE LAW (Paper- IV)
Sub. Code: 74820/74856/67361/64259/51096/51121**

Day and Date : Friday, 27- 01 - 2023

Total Marks : 70

Time : 2.30 p.m. to 5.30 p.m.

- Instructions :
- 1) Attempt any four questions from Q. No. 1 to 7.
  - 2) Q. No 8 is compulsory.
  - 3) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Define Banking? Explain banker and customer relationship. [15]

Q2) Define the term Negotiable Instruments? What are various kinds of negotiable instruments? [15]

Q3) What are the Constitution, Functions & management of Reserve Bank of India? [15]

Q4) Explain powers and functions of banking ombudsman? [15]

Q5) Explain in detail the nature of insurance contract emphasising on requirement of insurable interest. [15]

Q6) Explain nature and scope of life insurance contract with special reference to person entitled to payment. [15]

Q7) Explain concept of liability? Focus on absolute or no fault liability. [15]

P.T.O.

Q8) Explain the following or Answer in One/Two Sentences (Any Five): [5×2=10]

- a) Nominee - meaning.
- b) Cheque - Definition.
- c) Sec.138 of Negotiable Instruments Act, 1881.
- d) Consumer Forums - Hierarchy.
- e) Banker's Book - Definition
- f) Types of Banks.
- g) Insurance Ombudsman.
- h) Types of Insurance.
- i) Hundi - Explain.
- j) Promissory Notes - Definition.

मराठी रूपांतर

- सूचना :
- 1) प्रश्न क्रमांक 1 ते 7 मधील कोणतेही 4 प्रश्न सोडवा.
  - 2) प्रश्न क्रमांक 8 अनिवार्य आहे.
  - 3) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

प्र.1) बँकिंगची व्याख्या करा? बँकर आणि ग्राहक संबंध स्पष्ट करा? [15]

प्र.2) निगोशिएबल इन्स्ट्रुमेंट्स या शब्दाची व्याख्या करा? निगोशिएबल इन्स्ट्रुमेंट्स चे विविध प्रकार काय आहेत? [15]

प्र.3) भारतीय रिझर्व्ह बँकेचे संविधान, कार्ये आणि व्यवस्थापन काय आहेत? [15]

प्र.4) बँकिंग लोकपालचे अधिकार आणि कार्ये स्पष्ट करा? [15]

प्र.5) विमायोग्य व्याजाच्या आवश्यकतेवर भर देणाऱ्या विमा कराराचे स्वरूप तपशीलवार सांगा. [15]

प्र.6) पेमेंटसाठी पात्र असलेल्या व्यक्तीच्या विशेष संदर्भासह जीवन विमा कराराचे स्वरूप आणि व्याप्ती स्पष्ट करा. [15]

प्र.7) दायित्व संकल्पना स्पष्ट करा? पूर्ण किंवा दोष नसलेल्या दायित्वावर लक्ष केंद्र करा. [15]

प्र.8) खालील स्पष्ट करा किंवा एक/दोन वाक्यात उत्तर द्या (कोणतेही पाच) [5×2=10]

अ) नामनिर्देशित - अर्थ

ब) चेक-व्याख्या

क) निगोशिएबल इन्स्ट्रुमेंट्स कायदा, 1881 चे कलम 138.

ड) ग्राहक मंच - पदानुक्रम

इ) बँकरचे पुस्तक-व्याख्या

फ) बँकांचे प्रकार

य) विमा लोकपाल

र) विम्याचे प्रकार

ल) हुंडी-समजावून सांगा

व) प्रॉमिसरी नोट्स- व्याख्या

